

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KADIN ERKEK FIRSAT EŞİTLİĞİ
KOMİSYONU
TÜRKİYE’DE YAŞAYAN ENGELLİ
KADINLAR İLE ENGELLİLERE
BAKMAKTA OLAN KİŞİLERİN
SORUNLARI VE ÇÖZÜM
ÖNERİLERİ KONULU ALT
KOMİSYON TUTANAKLARI

—●—
1 Haziran 2016

—●—
KONU

- TBMM'nin engellilere ilişkin çalışmaları ve politikaları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri İrfan NEZİROĞLU'nun sunumu

1 Haziran 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.44

BAŞKAN: Bennur KARABURUN (Bursa)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayımız vardır, toplantıyı açıyorum.

Bugün, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri Sayın Doç. Dr. İrfan Neziroğlu bizlerle. Meclisteki engelli vatandaşlara ve çalışanlara yönelik çalışmalar ve politikalar hakkında bilgi verecek, bugün onu dinleyeceğiz.

Evet, buyurun Sayın Neziroğlu.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, Sayın Milletvekilimiz.

Kendimi tekrar, kısaca tanıtmak gerekirse, İrfan Neziroğlu, 1992 yılında Mecliste uzman yardımcısı olarak çalışmaya başladım, sonra Kanunlar ve Kararlar Müdür Yardımcısı, Müdürü, Genel Sekreter Yardımcısı, dört buçuk yıldır da Genel Sekreterlik görevini yürütüyoruz.

Bugün, arkadaşlarımla beraber engelsiz Meclisten sizlere bahsedeceğiz. Burada katılan arkadaşlarımız, aslında, bir ölçüde, bizim engelsiz Meclis millî takımımız. Burada, çorbada tuzu olan arkadaşlar, huzurlarınızda kendilerine tekrar teşekkür ediyorum.

Engelsiz Meclise ilişkin birkaç tane de videomuz olacak ama başlangıçta kısa bir videomuz var, dört dakikalık, onu hemen izleyebiliriz. Sonrasında devam ederiz.

Başkanım, bizim, tabii, Mecliste Genel Sekreter olarak göreve başladıktan sonra her alanda örnek olmamız gerektiğini fark ettik yani Türkiye Büyük Millet Meclisinin her bakımdan hem kamu kurumlarına hem de özel sektöre örnek olması gerekir. Böyle bir söz verdik kendimize. Dolayısıyla, engelliler konusunda da en iyi olmamız gerekir.

İzleyelim videoyu.

(“Engelsiz Meclis” isimli film izlendi)

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Sayın Başkanım, burada, çok kısaca özetledik ama bunlara yeni faaliyetler de eklendi. Bugün onlardan hızlıca bahsedeceğim. Belki sonrasında sorularla vakte göre genişletebiliriz.

Özellikle şunu söyleyeyim: Yani, bizi 2 şey tetikledi. Bir tanesi Meclisin örnek olması. Yani “Engelsiz kurumlar noktasında da diğer kamu kurumlarına örnek olması gerekir.” dedik, böyle yola çıktık. Bir ikincisi de tabii, bunları yaparken farkındalık gerçekten önemli yani engelsizseniz eğer... Ben kendi adıma bir itirafta bulunayım, ilk defa bir Körler Derneğine sunuma gitmiştim, yasama sürecine nasıl katılabiliriz, işte, yolları nasıl kullanabilirler; sorunlarını kanun teklifi, soru önergesi şeklinde nasıl gündeme getirebilirler. Orada fark ettim ki bambaşka bir dünya var, esprilere kadar farklı bir dünya var. Dolayısıyla farkındalığın önemli olduğunu düşünüyorum. Bir taraftan da personelin farkındalığını artırmaya çalıştık.

Tabii, şunu söyleyeyim, çalışmalarını yaparken genelde kamu kurumlarında -Sayın Valimiz de çok daha iyi bilir- bürokratik -kendi adıma söyleyeyim bürokrat olarak- yaklaşım biraz şöyle olabiliyor: Yani biz yapalım, kullanıcı gelsin, kullansın. Engelliler için, tabii, bu son derece hassas bir şey. Yani, sizin hissetmeniz mümkün değil -birazdan bahsedeceğim- onun için de biz ne yapıyorsak engelli arkadaşlarımızı da davet edip onların mutlaka görüşlerini alarak yaptık. Bu, önemli bir nokta. Yani, biz, işte, şöyle, bir lavabo planlıyoruz. Engelliler için mimari olarak çok iyi bir şey yaptık. Şimdi,

hemen söyleyeyim: Mesela, biz fiziki mekânları dönüştürürken bir tekerlekli sandalyeyle bir engelli arkadaşımızı davet ettik. Rampalardan lavaboya kadar... Mesela, lavaboya gittik, orada her şey dört dörtlük. İşte, ip var, hani bir sorun olduğunda çekiyorsunuz filan. Fakat o arkadaş dedi ki: "Güzel, ip var ama burada dengeyi kaybedip düştüğünüzde o ipe ulaşmanız mümkün değil." Dolayısıyla, zemine yakın bir yerde bir buton koymak lazım. Bunu bizim hiçbir şekilde hatırlamamız mümkün değil. O nedenle de Mecliste yaptığımız çalışmalara engelli vatandaşlarımızı davet edip onların görüşlerini arak ilerlemeyi doğru bulduk, çok da faydasını gördük.

Başlıklar hâlinde bahsetmek gerekirse, "Engellilerle Doğru İletişim"le başladık. Bu noktada, bir broşür hazırladık hem milletvekillerimize hem personele hem ziyaretçilere, nasıl iletişim kurmak gerektiğine dair bir broşür dağıttık. Yine, Özel Hizmet Bankosu personelimize engellilerle doğru iletişim ve tutum eğitimi verdik. 15 personele, Özel Hizmet Bankosu'nda göre yapan, gelen ziyaretçileri karşılayan personelimize. Ki biz, Özel Hizmet Bankomuz'u yaklaşık bir yıl önce açtık. Zannediyorum kamu kurumlarında da bu ilk. Birçok başka kamu kurumunda olduğunu zannetmiyorum. Şimdi, bizim ziyaretçiler geldiğinde bir normal ziyaretçilerin kart aldığı yer var, orada bir de Özel Hizmet Bankosu dediğimiz, engelli vatandaşlarımızın, yaşlı, hamile, şehit yakını, gazilerimizin de yararlanabildiği bir Özel Hizmet Bankosu. Bu, tamamen kendilerini hem farklı hissetmeleri hem de o hengâmenin içerisine girmemeleri için tasarlanmış bir şey. Yine, Birleşmiş Milletlerdeki standartlar da dikkate alınarak mimar arkadaşlarımız tarafından hazırlandı. Mesela, bir özel sistemli iştirme cihazı kullanılıyor, sesi temizliyor, gelen iştirme engelli vatandaşla bizim görevli arkadaşımızın iletişimini çok daha sağlıklı bir hâle getiriyor. Orada, yine, Braille alfabesiyle basılan yaka kartları var. Görme engelli vatandaşlara bunları veriyoruz. Bu Özel Hizmet Bankosu'nun da kamu kurumlarında, özellikle ziyaretçi trafiği yoğun olan kamu kurumlarında yaygınlaştırılması gerektiğini düşünüyorum. Buradaki arkadaşlara Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında uzmanların da katkılarıyla özel bir eğitim verdik yani ne tür hassasiyetlere dikkat etmeleri gerektiği noktasında.

Şunu söyleyeyim: Hani, biz, günden güne iyiye gidiyoruz, önerilere, eleştirilere de her zaman açığız ama Özel Hizmet Bankosu'ndan çok olumlu geri dönüşler oluyor. Onun da bir kısa videosu var, onu bir izleyelim.

(Özel Hizmet Bankosu'na ilişkin film izlendi)

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Evet, Başkanım, vatandaşların görüşlerinde herhangi bir yönlendirme yok yani haberi yapan arkadaşımız burada, Dilek Hanım, tamamen vatandaşların kendi kanaatleri. Biz de tabii memnun oluyoruz böyle geri dönüşler olduğunda.

Bizim bir başka uygulamamız, engelli vatandaşlar için bir hat tahsis ettik, "4207500". milletvekillerinden randevu istediklerinde bu numarayı arayabiliyorlar, arkadaşlarımız kendileriyle görüşüyor veya SMS gönderiyorlar bu numaraya ve milletvekiliyle, milletvekili sekreteryasıyla temas kurup kendilerine dönüyorlar. Böylelikle, milletvekillerine daha kolay ulaşmaları sağlanıyor. Buna ilişkin kamu spotumuzu sunumun sonunda izleriz.

Bir başka yaptığımız faaliyet, diğer kamu kurum ve kuruluşların idari personeline işaret dili eğitimi verilmesi. Bizim 2 işaret dili uzmanı arkadaşımız var, Pelin Hanım, Dilek Hanım. Yani, bizim böyle bir avantajımız...

BAŞKAN – İştirme engelli kardeşimiz de bizim grubumuzda çalışıyor, öyle mi?

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Evet, Mecliste çalışıyor arkadaşımız.

Efendim, arkadaşlarımızın katkılarıyla kamu kurumlarına biz bir yazı yazdık ve onlardan birer kişi, ikişer kişi göndermelerini istedik ve onlara işaret dili eğitimi verdik. Yani, bizim bu yönde bir tecrübemiz var, bunu diğer kamu kurumlarıyla paylaşalım. Bizim arzumuz, mümkünse her kamu kurumunda bir tane işaret dili tercümanı olsun ve birisi geldiğinde, işaret dili kullanan bir vatandaş derdini anlatabilsin. Böyle de bir faaliyet gerçekleştirdik bütün kamu kurumlarına yönelik olarak.

Yine, Meclisi fiziki mekânlar olarak -biraz önce bahsetmişim- engelli erişimine uygun şekilde yeniden düzenledik. Mühendis ve mimar arkadaşlarımız, Serpil Hanım, Vildan Hanım -onlara da huzurlarınızda teşekkür ediyorum- üniversitelerle gittiler, görüştüler. Yani rampaların eğimi... Mesela, biraz önce söyledim yani, biz bir rampa yapıyoruz, tamam, yaptınız mı? Yaptık. Fakat kullanmaya geldiğinde onun eğiminin uygun olması lazım. Şimdi, engelli vatandaş kullandığı zaman, bakıyoruz ki hiçbir işe yaramıyor. O zaman, onu orada göstermenin gerçekten hiçbir kıymeti yok. O nedenle, eğitimlerine kadar titiz bir çalışma yaptılar. Ziyaretçi kapısında, mesela, bir engelli asansörümüz var, ziyaretçilerin kullanabildiği. Bütün, hani, binayı fiziki mekân olarak gözden geçirdik, işte, tuvaletine, lavabosuna kadar neler yapabiliriz diye. Bunları da vatandaşların görüşlerini alarak, engelli vatandaşların görüşlerini alarak ve uzmanların görüşlerini alarak yaptık.

Bir başka faaliyetimiz, Meclisin İnternet sayfasına erişim noktasında bazı çalışmalar yaptık hem görme engelli hem işitme engelli vatandaşlar için. Mesela, sesli kitaplar, bizim yaşamaya ilişkin yayınlarımızın bir kısmını sesli hâle getirdik. En önemli, biraz önce vardı videoda, Genel Kurul tutanaklarının özetlerinin hem sesli kaydı var görme engelliler için hem işitme engelliler için işaret diline çevriliyor yani üç dört gün en fazla geriden geliyor. Bugün Genel Kurulda neler görüşüldü, hangi tasarılar, teklifler görüşüldü, kanunlaştı, bunları vatandaşlarımız sesli olarak da İnternet sayfasından dinleyebiliyor ya da işaret dilinde de izleyebiliyor. Yine, bir çocuk web sayfamız var, oldukça güzel bir web sayfası. O çocuk sayfasındaki çizgi filmleri işaret diline çevirdik ve çocukların da izleyebilmesini sağladık. "Sıkça Sorulan Sorular" diye bir bölümümüz var, onu seslendirdik, yaşamaya ilişkin olarak temel kavramları içeren. Yine, Mecliste ilk defa, 24'üncü Dönemde Braille alfabesiyle milletvekili albümü bastık ve bunu hem Meclis Kütüphanesi'ne hem Millî Kütüphaneye, bir de görme engelliler kütüphanesi ile bazı STK'lara gönderdik. Yine, Braille alfabesiyle Meclisi tanıtan kitapçıklar bastık, gelen vatandaşlardan ihtiyaç duyanlara veriyoruz. Engelli ve yaşlı ziyaretçilere refakat hizmetimiz var. Yani, geldiğinde engelli vatandaş eğer refakatçi istiyorsa Ziyaretçi Kabuldeki arkadaşlarımız kendilerine eşlik ediyor, orada tekerlekli sandalye lazımsa tekerlekli sandalyelerimiz de var, onlarla beraber Mecliste dolaşıyorlar.

Bir taraftan da tabii, engelli STK'larla ortak çalışmalar yaptık. Mesela, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası ve sonrasında 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı etkinlikleri çerçevesinde, Ankara'da 2 tane engelli okulunu Meclise davet ettik, burada 200 öğrenciye yönelik bir etkinliği birlikte düzenledik. Spor etkinliklerini, milletvekillerimizin de katıldığı 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nde düzenledik. Mavi Kapak ve Plastik Toplama Kampanyası'nı Mecliste yoğun olarak başlattık; hem arkadaşlarımız buna ilgi gösteriyorlar, çöp kutularında ayrı bir bölüm oluşturduk hem de bizim lokantalardaki plastikler hiçbir şekilde zayı olmuyor. Mesela, ayda yaklaşık 300 TL civarında o plastiklerin satımından gelir elde ediliyor, bununla da tekerlekli sandalye alınıp ihtiyaç sahiplerine dağıtıyoruz. Yine, 12 Mayıs İşitme Engelliler Günü'nde, işitme engelli ortaokulundan öğrencilerini, Millî Ampute Futbol Takımımızın sporcularını, federasyon temsilcilerini Meclise davet edip onlarla burada bir kokteyl düzenledik, bizim için de son derece iyi oldu onları Mecliste ağırlamak.

Engelsiz Meclis konusunda bir broşür düzenledik Sayın Başkanım. Bunu vekillerimize de, personele de, gelen ziyaretçilere de dağıtıyoruz. Bu hafta sonu Meclis bahçesinde çocuklar için karne şenliği düzenleyeceğiz. Bu yıl 3'üncüsünü yapıyoruz. Oraya bir milletvekilimiz 150 tane Down sendromlu çocuk getireceğini söylemiş, onlara da ev sahipliği yapacağız. O karne şenliğinin

ilk gününde, cumartesi günü sadece Aile Bakanlığının sevgievlerinde kalan kimsesiz çocukları davet ediyoruz, başka hiç kimseyi davet etmiyoruz. İkinci gün, personelin, milletvekillerinin aileleri ve çocuklarını davet veriyoruz; böyle bir faaliyetimiz de var. Yine, Dolmabahçe’de -zannediyorum, Türkiye’de ilk defa çünkü Kültür Bakanlığının web sayfasını ben ziyaret ettim- işaret diliyle rehberli tur düzenledik. Şu anda da talep olması hâlinde Dolmabahçe Müzemiz’i, Sarayı’nı işaret dili rehberi eşliğinde gezdirebiliyoruz işitme engelli vatandaşlarımıza.

En son uygulamalarımızdan bir tanesi Başkanım, yeni gündemimize aldık, akülü araçlar için şarj istasyonlarının Mecliste oluşturulması. Bu da bir öneri olarak bize gelmişti. İnşallah, Meclisin değişik noktalarında gelen vatandaşların araçlarını şarj edebilecekleri istasyonlar oluşturacağız.

Bizim kısaca faaliyetlerimiz bunlar. Arkadaşlarımızdan birkaç tanesi iki üç dakika kendi kanaatlerini, tecrübelerini bir değişiklik olması açısından paylaşacaklar.

Ben bu vesileyle, Başkanım, hanı şöyle bir şey: Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu ortaklaşa da yapabilir. Kamu için belki bir ödül mekanizması geliştirilebilir yani engelsiz binalar ya da engelsiz kurumlar çerçevesinde standartlar belirlenir, jüri belirlenir ve her yıl biz Meclis olarak engelsiz kurum ödülü dağıtabiliriz ilk 3 kamu kurumuna. Kamu kurumlarını da teşvik eden bir uygulama olabilir, bunu takdirlerinize sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Arkadaşlarımızdan Mehmet Emin Bey, buyurun.

TBMM PERSONELİ MEHMET EMİN YILDIRIM – Teşekkürlerimi sunarım.

2009 yılında, Türkiye Büyük Millet Meclisinde Basın, Halkla İlişkiler Dairesinde çalışmaya başladım.

İlk önce şuradan başlamak istiyorum: Meclise ilk başladığımda fiziksel imkânlara bakıldığı zaman, olan rampalar vardı ama vardı sadece, bunlar var gibi gözüküyordu.

BAŞKAN – Adı vardı.

TBMM PERSONELİ MEHMET EMİN YILDIRIM – Hatta, düşmüşlüğü bile vardır. Engelsiz Meclis Projesi başladıktan sonra yöneticilerimizin bize verdikleri değeri şuradan göz önüne alıyorum: Bir proje başladığında hep bizim fikirlerimiz soruldu yani bize danışıldı “Bu şekilde olursa nasıl olur?” diye. Bu da beni çok mutlu etti, iş konusunda motive olmamı sağladı, kendime daha çok öz güvenim geldi. Atıl bir personel olmadım yani “Yaparsın, edersin.” denilerek devamlı önüm hep bir açıldı. Bundan dolayı üst kademe yöneticilerime teşekkürlerimi sunarım.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Teşekkür ederiz.

Biz Mehmet Emin Bey’in önerisiyle Dikmen kaldırımını değiştirdik Başkanım, belediyeyi de devreye sokarak çünkü orada zorluk çekiyordu. Tabii, onun yaşadığı bir zorluk, bizimle paylaşınca...

BAŞKAN – Gerçekten, tekerlekli sandalyede olunca... Dediğiniz gibi, birçok yerde rampa yapılıyor ve biz yaptık, oldu bitti gözüyle bakılıyor ama bunlar zaman içerisinde yavaş yavaş düzeltilmeye başlandı. Bu son dönemlerde, özellikle baktığınız zaman, çok daha farklı bir ayrıcalıkları var engellilerin. Özellikle, kendilerinden dinleyip de o sorunu çözmek çok daha ayrı güzel oluyor, sonuçta yapılan asıl yerini bulmuş oluyor.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – İşe yarıyor Başkanım, evet.

Beliz Hanım, buyurun.

TBMM PERSONELİ BELİZ GÜNGÜL – Yedi senedir Mecliste çalışıyorum, Halkla İlişkiler bölümündeyim.

Ben daha önce kendi işimdeydim, ondan sonra abim buraya gelmemi söyledi ve girdim. Çok korkuyordum çünkü hep işte “Engelli, aman engelli, yardım edelim.” filan diye... Ama, şu anda çok rahatım, her şeyi kendim yapıyorum yani birey olduğumun farkındayım şu anda; bu kadar.

BAŞKAN – Çok güzel. Engel grubunuz nedir? Hiç engelli gibi durmuyorsunuz.

TBMM PERSONELİ BELİZ GÜNGÜL – Ben beyin kanaması geçirdim 13 yaşında. Okuma, yazma, konuşma, her şeyim yoktu, sıfırdan başladım, onun için bu tarafım felç.

(İşaret diliyle yapılan konuşmanın çevirisi)

TBMM PERSONELİ İZZET BOZKURT – Saygıdeğer Genel Sekreterim ve değerli misafirler; ben yirmi dört senedir Türkiye Büyük Millet Meclisinde çalışıyorum.

Engelsiz Meclis Projesi’yle öne çıkan kurumlardan biri olduk. İşitme engellilerin İnternet’le bağlantısını sağlayıp, çocuklarımıza Meclisi tanıtan çizgi filmlerin işaret diline dönüştürülmesi, yasama ve denetim faaliyetlerimizde Meclis tarafından bizim bilgilendirilmemizin sağlamasından dolayı Sayın Genel Sekreterimize ve tüm emeği geçenlere teşekkür ediyoruz.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Teşekkür ederiz.

Lütfiye Hanım görme engelli arkadaşımız Başkanım. Oldukça iyi bir kariyeri de var, ondan da bahsetsin bize.

TBMM PERSONELİ LÜTFİYE KELLEÇİ BİRER – Teşekkür ederim.

Ben yaklaşık on üç yıldır Meclisteyim. Aslında, Meclis ben geldiğimde tabii ki engelli bir personelin çalışması açısından çok daha zor bir yerdi, çok daha sıkıntılı bir yerdi. Son dönemde Engelsiz Meclis Projesi’nin, Engelli Dostu Meclis Projesi’nin başlamasıyla, hızla, aslında daha rahat çalışılabilir, rahat erişilebilir bir alan oluştu. Tabii, bu, engelli bir personel olarak kendinizi kurumunuza ait hissetmenizi ve daha verimli olmanızı da getiriyor beraberinde.

Çalışmalar için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Başkanım, çocuk sayfası. İşaret dilinin çizgi filmleri bu şekilde Başkanım.

(TBMM Çocuk web sayfasında işitme engellileri için hazırlanan video izlendi)

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Kamu spotumuz var Başkanım, onu son olarak birkaç dakika izleyelim.

(Kamu spotu izlendi)

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Başkanım, sunumumuz bu kadar.

BAŞKAN – Peki.

Ben öncelikle şunu sormak istiyorum... Emeğinize, yüreğinize sağlık, önce onu söyleyeyim size.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Sağ olun.

BAŞKAN – Tebrik ediyorum gerçekten çalışmalarınızdan dolayı. İnşallah, sizin bu özveriniz diğer kamu kurumlarında da aynı şekilde gösterilir ve birçok engelli kardeşimiz buradaki engelli kardeşlerimiz gibi rahata kavuşur, kendilerini birey anlamında yani bir işe sahip olmanın güzelliğini hep birlikte yaşarız diye düşünüyorum.

Bir istatistiki çalışmanız var mı yani engelli kadın-erkek oranına göre istatistiğiniz var mı?

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Mecliste mi Başkanım, çalışanlar arasında?

BAŞKAN – Mecliste.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Yani, o vardır ama şu an, hemen verebileceğim bir rakam yok, onu İnsan Kaynakları Başkanlığından alıp paylaşırsız sizinle.

BAŞKAN – Bir istatistik özellikle almak istiyoruz.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Tabii, tabii. Yani, arkadaşların bilgisi varsa bilmiyorum engelli çalışan konusunda.

TBMM BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER BAŞKAN YARDIMCISI REŞİT UZEL – 60 civarında Başkanım, toplam engelli sayımız.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – 60 civarında.

BAŞKAN – 60 civarında, güzel bir sayı.

Sorunuz var mı Sayın Vekilim?

NURİ OKUTAN (Isparta) – Sorum değil, daha çok...

Ben Sayın Genel Sekreterimize sunumları için teşekkür ediyorum, ayrıca örnek çalışmaları için hem kendisine hem ekibine de teşekkürlerimi sunmayı borç telakki ediyorum.

İşin doğrusu, biz engelli kadınlarımız ve onlara bakmakla yükümlü olan kişilerin sorunlarıyla ilgili bir alt Komisyonuz ve nihayetinde, Meclis yasama görevi çerçevesinde denetim görevini yapacak, aynı zamanda da bir öneri sunacağız. Bunu yaparken diğer kurumları dinliyoruz ve öneri de sunacakken kendi evimizin önünü süpürmüyor olmuş olmak çok zor olurdu. Şimdi, Başkanımızın, Genel Sekreterimizin bu çalışmalarıyla, Meclisimizin bu çalışmalarıyla böyle bir yüz akıyla görüşmelerimizi sürdürme imkânı doğmuş olacak.

Ben teşekkür ediyorum tekrar.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Sağ olun Sayın Valim.

NURİ OKUTAN (Isparta) – Bu konuda yapılacak tabii daha iyi hizmetler olabilir yani bu, burada kalınmamalı, hem de örnek, daha yeni yeni arayışlarla bu heyecan korunmalı diye düşünüyorum.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – İnşallah. Sayın Valim, burada arkadaşlarımız hakikaten bu işe inanıyorlar yani mimarı, mühendisi, programcısı, işaret dili tercümanı arkadaşlarımız, rehber arkadaşlarımız, hepsi inanarak bu mücadeleyi veriyorlar, onun için de güzel ürünler ortaya çıkıyor. Ama, ben şunu hep söylüyorum: Biz her türlü öneriye açığız. Biz, İnternet sayfamızda “Bir Önerim Var” diye bir bölüm var, vatandaştan görüş alıyoruz, kendi çalışanlarımız için de “Bir Projem Var, Bir Önerim Var” diye bir uygulamamız var, orada Sayın Başkanım, bütün personele duyurduk, öneri bildirenlere ödül de veriyoruz “Görüşlerinizi bizimle paylaşın.” diye. Dolayısıyla, Engelsiz Meclis noktasında da alt Komisyonun çalışmaları noktasında bize sonrasında önerileriniz olursa bunları seve seve almak, dinlemek isteriz ve Meclisi bir adım daha ileriye taşımak isteriz.

BAŞKAN – Özel bir isteğim olacak. Yaptığımız organizasyonlardan bizlerin de haberi olursa çok sevinirim yani işte, hafta sonu etkinlikleri yapıyorsanız anladığım kadarıyla.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Onu duyurduk mu Reşit Bey?

BAŞKAN – Sanıyorum, ben birçoğunu kaçırmışım, ben duymadım.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Başkanım, bu, gerçi engelliler programı değil aslında, çocuklara yönelik karne şenliği ama şimdi bugün arkadaşlar benimle paylaştılar, bir milletvekilimiz 170 Down sendromlu çocukla geleceğini söylemiş, onu paylaşayım dedim.

TBMM BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER BAŞKAN YARDIMCISI REŞİT UZEL – Mail ortamında paylaştık efendim.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Ama mail ortamı yeterli olmuyor demek ki.

TBMM BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER BAŞKAN YARDIMCISI REŞİT UZEL – Bir de afiş astık Meclis içerisinde belli noktalara.

BAŞKAN – Yani, bütün davetiyeler ya da işte, ne bileyim, yapılan etkinlikler bir şekilde makama iletiliyor. Hepimizin makamına iletilince, bence, birçok milletvekilinin de duyarlılık gösterip katılacağına inanıyorum. Öyle değil mi Sayın Vekilim, yanılıyor muyum?

NURİ OKUTAN (Isparta) – Doğru, o belki bizim de biraz eksikiz. Benim belki de geçmişte mesleğimden kaynaklanan, bu telefon işini yönetemiyorum, maillere filan da zaman zaman bakmakta geciktığımız oluyor. Belki, başka bir çözüm olur mu bilmiyorum ama mevcut kullanılan...

BAŞKAN – Makamlarımıza iletilirse sekreterler yoluyla mutlaka bize haber gelecektir.

NURİ OKUTAN (Isparta) – Belki ekstra bir çalışma... Aslında, normal de yapıyor belki.

TBMM BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER BAŞKAN YARDIMCISI REŞİT UZEL – SMS’le de bildirelim.

BAŞKAN – SMS de olur, tabii. Yani, tüm vekillerin de böyle haberi olsun ki hep birlikte olmanın güzelliğini birlikte yaşarsınız diye düşünüyorum.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Başkanım, bu, 92’nci Birleşimin işaret dili özeti, 92’nci Birleşimde neler yapıldığına dair. Şuradan geriye doğru baktığımızda, hem işaret dili hem sesli olarak... Mesela, şimdi 92’nci Birleşimin sesli özeti.

(92’nci Birleşim Tutanağı’nın sesli özeti dinlendi)

Evet, bu şekilde Başkanım özetler.

BAŞKAN – İşaret diliyle de var mı peki bu yayınlar? Var, değil mi?

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Tabii Başkanım. Mesela, az önceki işaret dili, şurada, ekranda gözüktüyor. Mesela, 82’nci Birleşimin işaret dili özeti.

(82’nci Birleşim Tutanağı’nın işaret dili özeti izlendi)

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Tercüme edebiliriz, çeviren arkadaş.

BAŞKAN – Hepiniz biliyorsunuz, ne güzel.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Şurada “Engelsiz Meclis” diye yine İnternet sayfamızda Başkanım, bu şekilde gidiyor.

BAŞKAN – Gerçekten, her şeyi çok detaylı bir şekilde incelemiştiniz, tebrik ediyorum. Yani, çok güzel bir ekibiniz var.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Sağ olun Başkanım. Biz severek yapıyoruz, öyle biz yaptık, görünsün değil yani.

Serpil Hanım, asansörle ilgili çalışmalarımızdan iki dakika bahset istersen.

TBMM PERSONELİ SERPİL CANDAN – Fiziksel çalışmaları ben üstlendim daha çok. Merdiven tipi asansörlerimiz var 4 numaralı basın kapısında, içerideki basın kapısında ve sahneye çıkan bir asansörümüz var, özel bir tasarım, ODTÜ’den Ataman Özdemir Hocamızın tasarımı, onu uyguladık. Onun dışında, avludan girişte yine özel bir kapımız var butonla açılan. Kaldırım rampalarımız var, bina girişlerindeki rampalarımız var.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Şu an muhalefet kulisinin bahçesine açılan yerde, orada ayrı bir kapı yaptık.

TBMM PERSONELİ SERPİL CANDAN – Ayrı bir kapı, butonla açılan özel bir kapı yaptık ama diğer arkadaşların da çok fazla kullandığını görüyorum kolay olduğu için.

Bu şekilde Sayın Genel Sekreterim aklımda kalanlar.

BAŞKAN – O zaman ben de söyleyeyim.

TBMM PERSONELİ SERPİL CANDAN – Sizin bir talebiniz var.

BAŞKAN – Bahçeye çıkarken zeminin böyle çok boşluklarla dolu olmuş olması benim sandalyeyle ulaşımımı biraz zorlaştırıyor.

TBMM PERSONELİ SERPİL CANDAN – Tabii, o yoldaki kısımda mı? Tabii, bakalım efendim.

BAŞKAN – Bir de basına yansıyan bir durum vardı. Ben grup toplantısında aşağıya inmiyordum diye bir söylemde bulunmuşlardı ama oranın mimarisini değiştirmek biraz zor, gerçi bana da sıkıntı yaratmıyor yani benim yukarıdan izlemiş olmam bana sıkıntı vermiyor.

TBMM PERSONELİ SERPİL CANDAN – Şimdi, tarihî bir bina olduğu için ana binaya her şeyi yapamıyoruz, öyle bir zorluk var. İncelemeleri yaptık arkadaşlarımızla fakat orada rampa yapılacak bir yer maalesef bulamadık. Normalde bir merdiven var ya da işte, merdiven tipi salondaki, genel konferans salonundaki gibi bir şey yapılabilir belki fakat o da 4-5 basamak için bir çözüm, orada daha fazla basamak var.

BAŞKAN – Biraz düşünmek gerekecek galiba bunun için.

SERPİL CANDAN – Biraz daha araştıralım.

BAŞKAN – Bu arada bir konuğumuz var.

Hoş geldiniz.

EMRAH SAVSAR – Merhaba, hoş bulduk.

BAŞKAN – Hüsniye Hanım'ın misafiriydiniz sanıyorum.

EMRAH SAVSAR – Evet.

BAŞKAN – Ziyaret için geldiniz.

TBMM GENEL SEKRETERİ DOÇ. DR. İRFAN NEZİROĞLU – Nasıl bulmuş Meclisi Başkanım?

BAŞKAN – Evet, Meclisi nasıl buldunuz? Şimdi, Meclis konusunda bize güzel bilgilendirme yaptılar, rampalar konusunda, asansörler, fiziki anlamda, özel hizmetler, bunlarla ilgili söyleyebilecek bir şeyiniz var mıdır?

EMRAH SAVSAR – Yani, Meclise ilk defa geliyorum tabii, nasip olmamıştı daha önce. Erişebilirlik konusunda bir sıkıntı yok, bir sıkıntı görmedim, tabii asansörlerin biraz geç gelmesi dışında. Onun dışında, bir sıkıntı yoktu, ulaşılabilirlik gerçekten iyi bir düzeyde. Her zaman da söylüyorum zaten, son dönemlerde gerçekten engelliler adına çok büyük atılımların yaşandığı bir zamandayız. Daha önce bir konferansımızda da bahsetmiştim bundan, daha önce engelli bireyler hep kapı ardında, erişebilirlik konusunda çok sıkıntıları olan bir vaziyetteydi ama şimdi görüyorum ki son on-on iki yıldır, on beş yıldır çok farklı atılımlar yapıldı, engelli konusunda, engelli hakları konusunda olsun, engellinin erişebilirliği olsun, her konuda çok büyük atılımlar olduğunu görüyoruz. Hani, daha öncesini de biliyoruz, çok sıkıntılı zamanlardan, süreçlerden geçti engelli bireyler fakat şimdi özel eğitimle olsun, işte birçok alanda, maddi-manevi birçok alanda engelli haklarının korunmuş olduğu pozitif ayrımcılık yapılmış

oldu. Yani, gerçekten, bunun Mecliste de, birçok kamu kurum ve kuruluşlarında da etkilerini görüyoruz. Tabii, bu bizi mutlu ediyor, engelli bireyler olarak bizleri çok mutlu ediyor, toplumun içerisinde olmak bizi motive ediyor her şeyden önce.

Yani, kendimden örnek vermek gerekirse: Ben Konya’da, Konya Postası gazetesinde, yerel gazetede köşe yazarlığı yapmaktayım, hani bir nevi gazeteciyiz artık, kendimizi öyle görüyoruz. Artı, kitap yazdım, kitap çıkarttım geçtiğimiz yılın başlarında. Çok ses getirdi tabii, hani, bir engelli bireyin de toplumun içerisinde olması yani topluma bu derece adapte olması tabii insanın gözünde de çok güzel bir şey oluyor. En şeyi de azim noktasında. Hani, ben şu anda buraya gelebiliyorum fakat evde zamanımın büyük bir bölümünü yatalak bir vaziyette geçiriyorum fakat kendi sistemimle, kendi yapmış olduğum bir sistemle solunum cihazımı aracıma adapte ederek bu şekilde dışarı çıkabiliyorum, hatta dışarı çıkmakla kalmıyorum, konferanslar düzenleniyor... Gençlerimize örnek oluyorum sabır konusunda, işte tevekkül konusunda, tefekkür etme konusunda çok güzel örnekler teşkil ediyorum. Hani, olayın içerisinde olup anlatmak var, bir de dışarıdan anlatmak var.

Tabii, burada benim en büyük amacım şu: İnsanlara hangi pencereden baktığımı göstermek yani hayata bir karamsarlık penceresinden bakmak var, negatif bakmak var, bir de pozitif bakmak var. Yani, ben pozitif yolunu seçtim, pozitif bir şekilde insanlara da... Hatta, geçtiğimiz günlerde, Türk yıldızlarını biliyorsunuz, onların da müdavimiyim ve onlar da yakından ilgileniyor benimle ve şöyle söylediler mesela: “Emrahçığım, gerçekten, moralimiz bozuktu, bir programımız vardı, bundan dolayı nasıl olur, nasıl olacak diye ama seni gördükten sonra bütün etkileri yıkıldı, hemen güler yüzünle buraya bir pozitif enerji verdin.” Aslında, bütün engelli kardeşlerimin böyle olması lazım. Ha, kimisi içine kapanık oluyor, yaşantısından dolayı olsun yani karamsar bakıyor hayata. Böyle bakmamaları gerektiğini her zaman vurguluyorum çünkü hayat geçici biliyorsunuz yani her şeyin bir vaktizamanı var, bizler de kalıcı değiliz. Hani, ömür nasıl geçiciyse yaşadığımız sıkıntılar da bir o kadar geçicidir yani bunu böyle düşünüyorum, her zaman bu şekilde hareket ediyorum. Özellikle bana soruyorlar, “Kader arkadaşlarınıza çok örnek olan bir insansınız.” diyorlar. “Hayır.” diyorum ben, aslında bütün insanlara örnek oluyorum. Şöyle ki: İnsanlar, bakıyorsunuz, o kadar âciz kalıyorlar ki ufacık bir hastalıkta veya bir sıkıntıda, hemen karalar bağlıyorlar. Ama, insanlara şunu vurguluyorum: Başta da dediğim gibi, bizlerin karamsar olması bir şeyi değiştirmiyor ki yani insanlar olarak, engelli bireyler değil, genel çaplı konuşmak gerekirse insanlar olarak karamsarlık bize bir şey kazandırmayacak, bir şey getirmeyecektir. Yani, bu, artı yerine bize bir eksi kazandıracaktır diye düşünüyorum, buna da gerek yok yani. Mademki geçiciyse hayat hiçbir şeyi kafaya takmaya gerek yok diye düşünüyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz, çok sağ olun. Güzel bir ders oldu bizim için de.

Hepinize çok teşekkür ediyorum tekrardan.

Toplantı bitmiştir, sağ olun.

Kapanma Saati: 15.29

